

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, September 10-dikén 1819.

Nagy Britannia.

Az Angliai lármák folytatása: —

Conventry városában reá vették végezetre magokat a' Fabrikások, hogy munkásaiknak fizetéseiket megnagyobbítsák. Tsaknem annyira emelték-fel, mint 1816-ban volt; 's így itt a' tsendesség már helyre állott, melyre az is sokat tett, hogy a' lakosok pénzt gyűjtöttek magok közt össze, 's kenyeret vásároltattak a' munka nélkül lévő 'szegénység' számára. — Hasonló módon megszűntek a' dologtól a' Nottinghami, Derbyi, és Leicesteri harisnyaszövőök is, azt kívánván, hogy emezeknek példájokra az ő fizetések is nagyobbítsák.

A' Manchester felé vivő utak körül még mind tartalnak az öszszegyűlékezések; most azt a' módot vette-fel a' nép, hogy a' hegyeken tartja gyűléseit, hogy a' lovasság ne férhessen hozzá. Mint észrevették, már most fegyvereknek öszszeszerkeztetésén is iparkodik a' nyughatatlan nép.

A' Manchesteri Követség, melyet a' Ministerek kikérdezés végett Londonba hívtak vala, Aug. 21-dikén vissza érkeztek Manchesterbe, de nem látszik, hogy előadásaikat által kielégítették volna az Országlószéket, minthogy mánap a' Belső Ministertől két Viszsgáló Biztosok érkeztek meg ugyan oda. — Augustus' 19-dikén tsak egy ház előtt történt ezen városban lármázás, melyre Fletscherné nevű aszszony, ezen ház'

birtokosa, ezen szavai által adott alkalmatosságot: — „Ő, úgy mond, a' Hunt' szívét éppen oly örömet ketté vágná, mint azt a' darab kenyeret, melyet kezében tart.“ — Az utzákon még ekkor is szüntelen koborlottak a' falukról bejövő munkátlan emberek fel' s alá, de né-melleyeket, kik kétségkívül megjegyzeve voltak, azonnal elfogtak. — 21-dikben reggel tsendesség volt a' városban, hanem annak Ney-Crosz nevű külső városában még az nap ismét kiütött a' láрма, annyira, hogy katonaság kívántatott letsendesítésére, és ismét sok ember megsebesedett. — Aug. 22-dike egészen tsendességgel telt-el. — Manchesternek ezen Ney-Crosz nevű részét úgy írják-le, mint az inség' valóságos képét. Hogy a' lelket megtarthassák az emberekben, minden harmadik vagy 4-dik háznál oly emberek találtatnak, kik az inséggel küszködőknek utolsó portékájikért költsön néhány kis pénzt adogálnak, így nyujtván napról napra életjüket. Tíz 's 20 ilyen szegény háznépek egyegy magazinumot szoktak kibérlelni, 's abban szalmán hálóznak együtt közönségesen. Gyermekük éppen semmi nevelést nem kapnak, nappal az utzákon 's piatzokon keresgélnek az elhánt vagy elhullott eleségment radványt, 's öszszeszedetvén megrágtálják, 's így táplálják magokat. Ezen szegénység úgy el van kényszeredve, hogy semmivel se gondol; semmi elveszteni valója nintsen, a' tehetős lakosokra irigykedik. Ha valamelly jó ruhás ember a'

városnak ezen részében az utszán megindul, a' szegénység által kitsufoltatik. — Az ágyukat 22-dikben már eltakarították volt a' Manchesteri utszáról, 's a' városnak éppen olyan formája volt, a' milyen valamely városnak az ellenség által való elfoglaltatása után szokott. A' Polgári fegyveres nép rettenetesen mérgelődik, hogy az öszszesereglett nép véle szembe mérészel szállani. A' tsendes lakosoknak nem kis nyughatatlanságot kezd okozni az, hogy, mint látszik, a' Manchesteri Magistrátus ezen alkalmatossággal által hágtá a' Constitutzióval szoroson megegyező rendszabásokat. Egyéb eránt azt jegyzi-meg azon tudósító, a' ki mind ezeket Manchesterből írja: Hogy a' 'Támadás' Aktája felolvasatott ugyan ezen gyűlés' alkalmatosságával, de oly messze a' gyűléstől, hogy abból a' sokaságnak igen kevés része tudhatott-meg valamit, 's azért el se szelledhetett, mint a' parantsolat tartotta volna; Hunt-nak megérkezése előtt pedig már egy órával felolvasatott volt, melyre nézve ő abból semmit se tudhatott, annyival is inkább, hogy ötlet két nappal az előtt maga a' Magistrátus Lizenyossá tette vala ölfelől, hogy az Országűszéktől semmi parantsolat nem érkezett oda az ő elfogattatására nézve. Az is figyelmet érdemlő megjegyzés ezen levélben, hogy a' gyűlést megelőzőtt napon a' Magistrátus ezen mezőről a' köreket mind felszedette, hogy a' népnök ne legyen mivel a' lovas polgárságra hajtálni. Azt is méltónak tartja megemlíteni az író, hogy ezen lovas-ság-oly val selességgel bevágott a' nép közzé, hogy politziai katonákat is tapotott öszsze, kik közzül egy Ashwood nevű nem soká meg is halt. A' tsakugyan nem igaz, hogy oly sok ember veszett volna el, mint eleinten irattatott. Ezen író tsak ötre teszi a' megölettettek' számát, tsudálkozásra méltónak mondván

lenni, hogy ily sok nép közzül többek el nem veszték. Ezen ötök közzül is egy gyermek tsak ijedtében az anya' karján halt-meg. A' más négyek voltak: a' mindjárt nevezett Polgári katona, Witworth (egy Reformáló), Ascthon, és Larkinsonné nevű aszszony. A' Polgári 's Politziai katonák oly nagyon örvendeztek győzedelmeskedésseknek, hogy így kiáltoztak: *Ez a' mi Watterloónk!* de a' melly szavak nem nagy tapsolással fogadtattak.

A' 16-dikben elfogattatott főbb Reformálók Aug. 20-dik napján állittattak legelsőben a' Törvényesszék' elcjébe. Egyenként hivattattak elő, és minden, a' mi mostanában reájok nézve tététt, tsak abból állott, hogy, mivel Felségárulásért való per fog ellenek indittatni, tehát Cautzióra ki nem botsáttatnak, hanem fogságra vissza vitetnek, 's mind addig ott tartatnak, míg meg nem ítéltetnek. Ezen személyek az itt lő elhözök: Hunt, a' ki mérész bátorsággal állott elő; *Johnson, Knight, Moorhouse, Gaunt Ersebet* (45 esztendőös személy); *Hargreaves Sára* (26 esztendőös); *Jones, Wilde, és Swift. Saxton* is hoztók volt, de néki megmondattott, hogy nem fog Felségárulással vádoltatni. Hogy a' többinek Felségárulással kell vádoltatni, e' még tsak a' Manchesteri Tanáts' ítélete. Londonból várják eránta a' véghatározást, valamint szintén az elítéztetett vádolás Aktájit is. Mind ezek a' személyek vagy éppen semmit vagy nagyon keveset feleltek az elejikbe terjesztetett kérdésekre, 's majd minnyájoknak fejér kaloppja volt, melly most a' Reformálók' megkülömböztető czimere. Ezen Korifeusok után más 30 vagy 40 foglyokat hoztak elő, de a' kik kölömben semmivel egyébbel nem vádoltathatnak 's nem is vádoltatnak, hanem tsak, hogy egy lázasztónak nyilatkozottatott gyűlésben

jelen voltak, a' honnét egyéberánt már ékor, mint a' Tánadasi rendszabások kívántak volna, a' nagy tolongás miatt el se' távozhattak, a' hol az egymásravaló rohanás miatt úgy omlottak az emberek egymásra, hogy csak vérontás ne lett volna a' következése, különben jó kedvel lehetett volna nevetni rajtok; tsupa halottak tánczának lehetne nevezni, ha tréfát üzni szabad volna belőlle. — Azok, kik ezen népgyűléseknek lelkiéppen való elenségeik, nagyon sajnálják, hogy a' Manchesteri gyűlésen politizai katonaság is volt, mert ha ezek nem mérséklették volna a' Polgári lovasság' tüzességét, különben *Hunt*tól és néhány társaitól czúttal gyaníthatóképpen örökre megmenekedett volna az Anglus közönség. Ez azt teszi, hogy 15 minutumok alatt mind öszszevagdaltattak volna, a' kik közülök ezen gyűlésen voltak.

Legfőbb kérdésnek tartják az Angliai Politikusok ezen Manchesteri valósággal szerentsélen lárámára nézve azt, hogy igazán felolvastatott-é ebben a' Tánadási Akta, vagy nem. Némellyek egyencsen tagadják; mások azt állítják, hogy ha felolvastatott, nagyon lassan olvastatott-fel, hogy ne minden halja, a' kinek hallani kellett volna. A' *Manchester* di lárámában néhány házak egészszen lerontattak, tizennégyen nagyon megkárosítottak. — *Brighton*ban két czélra való pénzgyűjtemények nyitattak; egy azoknak számára, a' kik *Manchester*ben megsebecsítették, a' más azoknak, kik ugyan akkor megkárosítottak.

*London*ban *Wooler* és *Carlile* azzal vádoltatván, hogy egy, *Minister Sidmouth*hoz érkezett lázszató levelet ők irtak volna, elfogattattak vala, de zálogállításra ismét elbotsáttattak. — *Doktor Watson* ily levelet írt a' Belső *Minister*hez *Sidmouth*hoz: — „Mint-hogy a' *London*ban a' *Smithfield*ben köze-

lébb tartandó népgyűlésen se *Hunt* se *Wolsey* jelen nem lehetnek, tehát az én czélom a' volna, hogy abban én üljek elől, 's erre nézve szeretném tudni a' *Minister*ek' gondolkodását, az eránt, hogy egy ily bekességes öszszegyülekezést véghezmenni megengednek-é a' nélkül, hogy fegyveres seregeket ne küldենek rá? — Hogy *Watson* ezen kérdésöködő levélre választ kapjon, senki se' gondolja. Az előreváló vigyázási készületek azonközben hathatósan tétettek; a' Belső *Minister* meghirta a' *Londoni* könnyű lovas Polgárságot, hogy 25-dikre álljon készen, 's minden Előljáróknak megparantsolta, hogy nagy vigyázással legyenek. — A' *Morning-Chronicle* nagyon bánkodik, hogy a' *Spafeldi* gyűlést ismét megújittatni szemléli; ő (úgy mond) azt veszi észre, hogy a' *Ministeriális* személlyek ismét gyűjtik öszsze a' *matériálékat* a' végre, hogy azt erősíthessék, hogy bismét öszszescsküvés van munkába vétetve:

A' *Wooler* által *London*ban a' *Korona* és *Vasmatsha* vendégfogadó szalájában eszközöltetett' népgyűlés *Aug. 21-dikén* tsendességgel végződött. Sok határozásokat tett a' gyűlés, mellyek között ezek voltak a' nevezetesebbek: A' *Manchester* népgyűlés a' törvényekkel nem volt elienkező; az ott törtéat vérontásnak okozója az ott lévő *Magistratus* volt; az ő magaviselete szükségesnek lenni mutatja azt, hogy a' népnek vissza kellessék adni azon jussát, hogy a' maga *Magistratussát* maga választhassa, a' melly jussal ő *II-dik Eduardusig* élt; zomorú dolog, hogy azt a' nép gyűléscset illető *Proklamáziót* kiadta az *Országlószeék*, melly a' *Magistratusok*nak ilyen tselkedetekre alkalmatosságot szolgáltat; *Hunt* és a' társai a' *Constitutzióval* megegyezőleg viselték magokat; a' *Regularis* és *Polgári katonaság* egymástól nagyon kü-

lőmbözőleg viselték magokat; ezen gyűlés tagjai minnyájan kijelentik, hogy ők, a' törvényeket Aug. 16-dikán rútol megsértődöttöknek lenni tartják; a' Régens Prinzhhez kérelmet kell készíteni, ha Lord Sydmouth el nem fogná; ezen határozásoknak végrehajtása, Biztosságnak adassék által."

Azon előre való vigyázási készülétek között, mellyeket az Országlószék Londonban Aug. 25-dikére nézve tétetett, azt is említik a' közönséges levelek, hogy ezen napra a' strázsákat a' Régens Prinzh palotájában dupláztatták, 's a' testörzök' serege, melynek Brightonba kellett volna venni útját, oly rendelést kapott, hogy maradjon Londonban, minthogy a' Prinzh hamarabb vissza akar Londonba (nem Brightonba) érkezni, mint sem elejénten meghatározta volt. Gondolják, hogy a' Manchesteri történetek okozták volna határozásának megváltoztatását. — A' Ministerék Aug. 22-dikén két óráig tanátskoztak a' Kabinétben, a' hol Herctzeg *Wellington* is jelen volt, a' ki eszserént a' Belgiumi váraknak megnézegetéséből már ekkor Londonba visszaérkezett volt, 's a' kiről tehát csak mesebeszéd volt, hogy útját Warschauba vette volna).

Londonnak külömbkülömb utzáin (nem írják melyik napon) ilyen Proklamációt találtak kiraggattva: — „Britannusok! A' ti atyáitok sokszor ontották véreket azon ügyért, melly most minnyáitoknak szivére beszéll. A' ti törvényeitek több Országokra kihintezték a' szabadságnak legelső magvait. Jertek tehát, tegyétek bátorságossá jusaitokat, 's szerezzetek szabadságot gyermekeiteknek. Fordítsátok a' Választási szabadságra elméteket; ez vélletekszületett jus, és az, a' ki titeket ennek gyakorlásában meg akar gátolni, áruló, és megérdemli, hogy megfenyítsétek. Nem soká el fog

ezen Választásnak napja jőni, nem soká meg fogtok ezen jusotoknak gyakorlására hivattatni. Legyetek állhatatosok, legyetek magatok eránt igasságosok; legyetek jók, ne féljeteK semmi veszedelemtől, 's emlékezzeteK azon emberekre, kiknek bátorságok van arra, hogy szabadok legyenek."

* * *

A' Londoni legujabb tudósítások szerint, mellyek Bétsbe addig megérkeztek, mikor a' M. Kurirnak irásában ennyire haladtunk vala, 's a' mellyek Londonból Augustus' 25-dikén délutánni három órakor indultak útnak, éppen ekkor egy ember járkált le 's fel a' Smitfield' piatán egy hosszú rúddal, melynek végéről egy nagy czédula függött, 's a' czédulán veres betűkkel ezen szavak olvastattak: A' gyűlés négy órakor elkezdődik; tartsatok jó rendet! — (Reménljük, hogy ezen nevezetes készületű népgyűlésnek kimeneteléről, talám írhatunk még ezen Ujságunk' végén az *Ujabb Ujságok* közt valamit).

A' Régens Prinzh a' maga időtöltéséből való tengeri utozását abba hagyván, Augustus' 26 dikán a' Carltonhousei kastélyba megérkezett.

A' Régensné vagy Walesi Princzné, mint most mondják, nem azért tér vissza Angliába, hogy Elválását illető perét maga személlyesen akarná folytatni, hanem, hogy azt a' sunmát, mellyet néhi a' testvére a' Braunschweigi Prinzh testált, de a' mellyet a' Ministerék, a' testamentumot Lord Castlereagh és Gróf Münster meghamisítottnak lenni tartván, kiadni nem akarnak, kikeresse.

Német Ország.

A' *Stuttgardi* újságlevelekben ily czikkely jött-ki Sept. 1-ső napján: — „Magyar Ország Palatinusa Jó sefő Ca.

Fő Hertzegsége a' maga új Hitvesével ide Stuttgárdba megérkezett, hogy Király ő Felségétől butsut vegyen, melly megesvén útját ő Cs. Fő Herczegsége a' Cs. Fő Herczegnével együtt, Schaumburg

Az a' Biztosság, mellyet a' Württembergi Rendek's a' Király, köz megegygyezéssel a' végre kineveztek vala, hogy az Ország' Constituziójának elő-rajzolatját kidolgozza, munkáját már elvégezte, melly mostanában nyomtatás alá lévén adattatva, a' mint a' sajtó alól kijő, árkusonként a' Gyűlés tágiainak megvizsgálás végett által adatik, 's azután az egész Gyűlésben cikkelyenként vitatás alá vétetik, 's az egész munka ekképpen vitetik tökéletességre, 's leszz belőlle végezetre egy állandó Constituzió. felé tovább folytatta.

Ujabb Ujságok.

A' Londoni népgyűlést illető tudósítások megérkeztek; a' gyűlés reménség felett való betsületességgel ment véghez a' mondott napon (Aug. 25-dikén) délután. Nggyon kevesen jelentek meg a' Reformálók. Mint előre kihirdtetett vala Wat son űlt elől. A' meghatározatandó jóvállásokat valami Philipp's nevű olvasta-fel. A' principium, mellyen az ő határozásai fundáltattak, a' volt: Hogy a' szabadon született népnek a' közönséget illető dolgoknak jelenlévő félelmes környűllásai között már magában hivatatása van arra, hogy az őtet illető jusokat kimondja és megoltalmazza, 's a' Régenst meghivja arra, hogy az első rendű nép' napenként nagyobbodó inségének elhárítására, a' bejött visszaéléseknek eltöröltetésekre, a' képviseleti systemának megjobbítására, egy vérszomjuzó faktzió' próbatételeinek megelöztetésekre, 's a' tsendes népnek az igasságtalan mészárlódás ellen való megoltalmaztatására, a' néppel magát közönsön össze tsatolja. Az ezen principium-

ból kihozattatott jóvállások, mellyeknek száma 28-ra telt, mind meghatározattak. Azután Thistlewood, Wat-son, 's Preston beszédeket tartottak, 's mind ezek után kinyilatkozatta az előlűlő, hogy a' gyűlés elvégződött, mellyel az Oratori székről leszállván, az aszszonyok 's férjfiak által vetélkedve öszszetsokoltatott, 's azonnal mindenek békességesen és meglegeződéssel széllyel oszlottak.

Azt, hogy miért mehetett Londonban ezen népgyűlés ily nagy tsendességgel véghez, meg lehet magyarázni az Országlószék által tétetett előrevaló vizgázási nagy készültekből. A' Sz. Bertalan temploma, melly a' gyűlés' helyéhez legközelebb esik, Polgári tisztviselőkkel volt eltelve. A' Politiziai katonák több helyekre sereggel kiállittattak, melly seregek közül egyegy 150 emberekből állott. A' Királyi ágyuzók parantsolatot kaptak, hogy 3 óraker minnyájan készen álljanak. A' testörzők, kiknek, mint feljebb megemlitettük, Brightonba kellett volna menni, 27-dikig megmarásztódiak Londonban. Egy más testörző sereg, melynek a' Kelet-Indiai Társaság' szolgálatjára hajókra kellett volna űlni, ezt elhalasztotta. A' Princz' Carltonhousei és Eukinghamhousei kertjeiben a' strázsák dupláztattak. A' Politiziai tiszteteknek megparantsoltatott, hogy szükséges számú közemberek' sereggel, éjfélig a' Cancellariájokban maradjanak. A' Napkeleti Indiai Társaság egyedül maga 500 Politiziai katonát állított ezen gyűlésre.

A' Londoni levelek, mellyekben ezen tudósítás érkezett, Aug. 27-dikéig terjednek, 's egyéb nem nevezetes tárgyak között azt is említik, hogy a' Státus' adóságileveleinek *Cursusa* nagyon ingadozott, 's egy hét alatt 18 Bankosok bankrotiroztak.

Páris. — A' Generalis Sarrazinra

az Alsó ítélőszék által kimondatott ítéletet, már a Cassatorium is megerősítette, pedig még a volt Felesége Hutschinsonné is, ki a pert indította ellene, kétségkívül a reá kimondatott büntetést meg nagyotván, kérelmet adott vala be érette a Királyhoz.

B é t s.

A Salzburgi újságlevelekben ezeket olvassuk: —

„Azon két időszakasztól fogva, hogy bennünket az Auszriai szelid Országoló páltza kormányoz, tegnap vala legelőször az a szerentsénk, hogy Hazánk' szeretett Attyának első szülött fiját magunk között szemlélhessük. Minckutánna Cs. R. Koronörökös Ferdinandus ő Cs. Fő Herczegsége tegnap előtt éjjel Halleinben meghált 's tegnap' az ott találtató sóbányákat megszemlélte volna, útját estvére ide Salzburgba vette, és ide estvéli 9 óra után ágyuk' dörgése 's harangok' zugása között, az ide való lakosoknak nagy számú serege által, kik Halleinba elejébe mentek vala, kísértetvén, közönséges pompával jött-be. A' határnál muzsikáló kar 's az iskolai, sorba állott tanuló ifjúság' seregének örvendező kiáltása által fogadtatott ő Cs. Fő Herczegsége, valamint szintén beljebb a' város' lineájánál a' városi tanulók és Plebánus által, 's innét már a' Városnak szépen kivilágosított, előfakkal körül véve lévő útján közelített a' kapú felé, a' hol a' Magistrátus által fogadtatott, melynek nevében a' Polgármester köszöntő beszéddel tisztelte ő Cs. Fő Herczegségét. Innét a' város szépen megvilágosított utszáin és piatain folytatta szép lassan menetét — az öszszegyülekezett sokaság által mindenütt nagy örvendezéssel köszöntetett — 's az ide való népnek az Országoló Császári Felséges Ház eránt visel-

tető szeretetnek buzgó bizonyosságait szemlélte. Végezetre a' számára szállásul határoztatott Cs. R. téli kastélyba menvén, ott a' gráditsoknál hintójából lett kilépésekor a' jelenlévő Polgári és Katonai Tisztikaroknak egész serege által egész pompával fogadtatott és tiszteltetett.“

* * *

„Tegnap nevezetes verbuálása kezdődött-el itt Bétsben és fog 3 napotig tartani a' most *Konstantinus* ez előtt Hohenzoilern Vasas Regimentjének, mely azt a' mások felett való just nyerte 1619-ben II-dik *Ferdinandus* Császártól, hogy Bétsben a' Burgon, mely a' Császári Felség' residentziája, parádéval általmenhessen 's annak Udvarán verbuáló sátor állithasson-fel. Ezen Regiment legrégibb a' Cs. R. ármádban 's egyéb katonai tettei között az által tette magát nevezetessé, hogy a' fenn tisztelt Császárt ellenségeinek kezei közül kimentette, a' midőn 1619-ben *Kremsból* a' Dunán Bétsnek segedelmére hirtelen megjelenvén az ügy, nevezett *Fischerthor* kapun (melly éppen a' Duna mellett van) a' városba szép tsendesen benyomult, 's jelenlétét 's megjelenésével hozott segedelmét akkor yették észre, midőn a' Burg' Udvarán (mellyen most verbuál) trombitáit harsogtatni kezdte, 's magát a' Ferdinandus' híveivel 's a' tanulók' seregével egyesítvén, Monarkháját ekképpen az ellenség' karjai közül kimentette. (A' történet környüllálasosan tudva van a' Historiából, nintsen miért hosszszasabban szolljunk rolla). Ezen verbuálást most a' tette nevezetessé, hogy a' Pruszszus és Orániai Princzek itt lévén, szemlélőji voltak. A' Regiment előbb a' Glaszin misét halgatott, 's azután a' Burgba bejövén a' felvont sátor körül *Quarrét* formált, 's a' verbuáláshoz hozzá fogott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesti Ujságlevclckben ily betses tudósítást közlenek: —

Alig érkezett meg Nagy-Szombathá az az örvendetes hír, hogy ő Cs. Kir. Felsége Nagy Méltóságú, és Fő Tisztelendő Rudnay Sándor Erdélyi Püspök, és Belső Titkos Tanácsos Urat ő Excját Esztergomi Érsekké, és Magyar Ország Primássává nevezni kegyelmesen méltóztatott; az Esztergomi Fő Káptalan ezen köz örömet olly elevenen érezte, hogy haladéck nélkül meghatározná, ezen óhajtott történeten való örvendezését jövődöbéli kegyes Fő Pásztorának díszes köszöntéssel, és örömének szíves kijelentésével levélben tudtára adni. Ugyan ezen tapsoló örömet, és áldásokkal telyes jó kívánását jelentette ki Tsöfürnökön estve ezen Fő Káptalan négy Követjei által tisztelt Hertzeg Pásztorához, midőn Erdélyből jötteben Budára szerentsésen megérkeznek. A' Köszöntő Fő Káptalanbeli Tagok voltak: Nagyságos, és Fő Tisztelendő Örményi Péter Sz. Benedek Apátura, Esztergomi Kanonok, és Neográdi Archi-Diaconus; Fő Tisztelendő Bélik János Monostrai Boldog Asszony Apátura, Esztergomi Kanonok, és Barsi Archi-Diaconus; Mélt. és Fő Tisztel. Kovalik János Tribuniczi Püspök, Esztergomi Kanonok, és Gen. Vicarius; Mélt. és Fő Tisztelendő Gróf Nádasdy Ferentz Szekezsárdi Megváltó Apátura, Esztergomi Kanonok és a' Pesti Fő Seminariumnak Rectora. A' Követségnek Orátora volt Fő Tiszt. Örményi Péter, kinek ékes és fontos beszédére az Érseki Hertzeg Egyházi szelidséggel, és fontos méltósággal felelt. Minthogy különbben minden pompa nélkül kívánt ő Hertzegsége utazni,

további mulatás nélkül tegnap mindjárt reggel Béts felé tovább folytatá útját, azon biztos reménységet hagyván magán, hogy az ő bölts, és erős kormánya alatt az Egyházi Rendnek méltósága új fényre fog emelkedni.

* * *

Szathmárról Augustus' 28-dikán. Máramarosban Aug. 21-dikén ollyan felleget szakadás volt, és abból következett áradás, a' minémüre a' mcstani emberek nem emlékeznek, melly a' magasan felémelt tsinált utakat meghágtá, sok hidakat elhordott, a' Tetsönél ujonnan épült kő hidat a' Tiszán lévő nagy fa hid és a' Város között elhordta a' töltésnek nagy részével. Sok életet, melly Maramarosban, kivált a' málé vagy tengeri különösen jó volt, elhordott. Szathmár vidékén a' tavaszi vetés kivált gyenge, az aratás középszerű volt, a' honnét az ára az életnek szembetűnő módon emelkedik felfelé.

A' vér nyavalya uralkodni kezd, és sokan kivált a' gyermekek között meghalnak benne. A' Nyirben a' Dinnyének bövsége nagy.

A' Szathmári F. T. Püspök Méltóságos Klobusiczki Péter ő Nagysága az Ekleciákat visitálván, 28-dikán érkezett vissza Szathmárra, hit a' Szathmári Ne. Magistrátus nagy pompával fogadott, 40 polgári katonák rendeltettek eleibe mind Uniformisban. A' Szenátusból Deputatio küldődött eleibe, a' Káptalan és a' Papság Szathmár és Németi közt való kő hidon gáláson felöltözve várta és köszöntötte, délutáni hat órákor.

A' szőlő hegyek bőv borral híztlnak. Szilva, melly a' Szathmáriak gazdaságának leg főbb ága, nints, mellyért a' Szilvorum drágodik.

Eladó Patika.

Szigeten Máramarosban egy Patika, mindenféle szükséges készületekkel és materialékkal jól felkészülve, áruba bortsátatik, mely három esztendőtlől fogva folyamatban van, egészen új. A' ki bővebb tudósítást kíván felölle venni, tudakozódhatik róla Szigeten helyben Szőlősi István, Szathmáron Gáti István Prédikátor, Budán Falka Bikfalvi Sámuel Pesti Universitas Calchographusa, Pápán Gáti István Uradalmi Ingenieur, és Betsben Pántzél Dániel Magyar Kurir író, Uraknál.

A' ki nevezett Urakhoz is megtétettek már a' szükséges tudósítások, mellyeknek summája ez: hogy a' Vármegyében, melly száz ezer Lelkeknel többel bir, ezen kívül, még ugyan Szigeten, tsak egy Patika van. Magában Szigetben van mint egy 6000 Lélek, Vármege Széke, két nagy Gymnasium Catholicum és Reformátum. Sok 'Sidóság, az Országban a' legnagyobb Kamerális Administratio. Nagy héti vásárok, Országos 5. Két Medicus, 12 Chirurgus. E' Patikával szép partit tehetne magának egy betsületes ifjú.

* * *

A Pesti János-nyakvágása napi Vásárban ekképpen keltek a' hazai termések:

G p a p j ú .

1 Má'sa Egynyirésű minémiségéhez képest 80—110 fl. (huszas pénzben).

— Megnemesített téli	160 — 190
— — — — nyári	135 — 160
— Közönséges	125 — 245

forint.

— Zigara	120 — 140
— Magyar Gyapjú	75 — 85
Viasz, és Méz.	
1 Má'sa Sárga Viasz	265 — 280
Dohány.	
1 Má'sa Döbrci	35 — 45
— Szegedi	18 — 35
— Debretzeni	20 — 25
— Pétsi	18 — 22
— Palánki	15 — 20
Zsiradék.	
1 Má'sa tehén vaj	65 — 70
— Zsír	45 — 50
— Szalonna	30 — 36
— Háj	45 — 50
— Olvasztott Faggyú	50 — 55
Pálinka.	
1 Akó Slivovicza	18 — 30
— Rozs Pálinka	18 — 22
Borok.	
1 Akó Budai ó bor veres	20 — 60
— ideji	4 — 18
— fejer ó bor	20 — 60
— ideji	10 — 16
— Mezőföldi bor	4 — 8
Bőrök.	
1 Pár Ökör bőr:	55 — 60
— Tehén bőr	36 — 42
— Borjú bőr	5 — 6
— Ló bőr	16 — 20
— Juh bőr	6 — 9
Külföldiek.	
1 Má'sa Hamuzsir	26 — 35
— Széksó	25 — 35
— Magyar vad. safrány	90 — 110
— Reptze olaj	35 — 45
— Lenmag olaj	40 — 50
— Apatini kender	42 — 45
Gubats 1 Kőből	10 — 20

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Sept. 7-dikén 249 $\frac{1}{2}$ — 8-dikén (nem volt) — 9-dikén 249 $\frac{1}{2}$ — forintot.